

هُوَ الْعَلِيمُ

شرح حدیث

عَنْوَانِ بَصَرِي

مجلس دویست و سی و دوم

سید محمد حسن طهرانی

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

و صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا وَ نَبِيِّنَا أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدٍ

و عَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَ اللَّعْنَةُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ

«وَأَمَّا اللَّوَاتِي فِي الْحِلْمِ؛ فَمَنْ قَالَ لَكَ: إِنْ قُلْتَ وَاحِدَةً سَمِعْتَ عَشْرًا؛ فَقُلْ: إِنْ قُلْتَ عَشْرًا لَمْ تَسْمَعْ وَاحِدَةً؛ وَ مَنْ شَتَمَكَ فَقُلْ لَهُ: إِنْ كُنْتَ صَادِقًا فَيَا تَقُولُ فَأَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَغْفِرَ لِي؛ وَ إِنْ كُنْتَ كَاذِبًا فَيَا تَقُولُ فَاللَّهُ أَسْأَلُ أَنْ يَغْفِرَ لَكَ؛ وَ مَنْ وَعَدَكَ بِالْحَقِّ فَعِدُّهُ بِالنَّصِيحَةِ وَ الرَّعَاءِ.»

سخن در فرمایشات امام صادق علیه السلام در این فقرات شریفه به اینجا رسید که هر سه مطلب در حول و حوش یک رکن قرار دارد و آن - همان طوری که عرض شد - ابراز منیت و نفسانیت در برخورد با افراد در اجتماع است. همه اینها دور همین قضیه است.

عرض شد: کاری را که انسان انجام می دهد، مطلبی را که می گوید، در هر رشته ای، در هر حرفه ای، مخصوصاً در آنجایی که مسائل الهی و دینی در آنجا رنگ داشته باشد که مطلب خیلی دقیق تر و مشکل تر است و مسئله در آنجا سخت تر است. در همه جا آنچه که انسان به دنبال اوست، نشان دادن و ابراز خود و اظهار وجودی خود است.

این یک مطلبی است که در همه مطالب، ما به چشم می بینیم؛ اگر شخص پزشک است علاوه بر اینکه می خواهد مریض را با نسخه و مداوای خود خوب کند، می خواهد خودش را هم به جامعه بهتر بنمایاند که نسخه من این مریض را خوب کرد و اینکه تابه حال این طرف و آن طرف می رفت و نتیجه ای نگرفت، این ما بودیم که در اینجا قدم جلو گذاشتیم و کار و حرفه ما باعث شد. اگر مهندس است غیر از آن کاری را که انجام می دهد و بنایی که می سازد - اگر تازه خیانت نکند! بر فرض عدم خیانت و کم نگذاشتن در کار و سایر مسائل و کارش را صحیح انجام بدهد - درست انجام بدهد، متقن انجام بدهد، یک کار دیگر هم که دارد می کند می خواهد به بقیه بگوید نگاه کنید این ساختمان را ببینید، این نما را ببینید که چه بنای زیبایی، چه آسمان خراشی، چه برج و بارویی، چه نمایی و چه شکلی. در روزنامه ها چاپ می کند، تبلیغ می کند، در رادیو تلویزیون، این نما را ببینید خصوصیات داخل، چی؟ خود را نشان بدهد، آن وجود خود را، آن وضعیت خود را، ساختمان را ساختی برو پی کارت دیگر دیگر منتظر چه هستی؟ خدا بده برکت پولش را گرفتی دیگر، نه، غیر از آن باید این قضیه هم روشن شود! کسی که بازاری هست، کسی که کاسب است، همه افراد به دنبال یک نشان دادن و یک ابراز و یک وضعیتی هستند که خود را بهتر بنمایانند در میان مردم معرفی کنند.

خدا رحمت کند در زمان سابق زمان مرحوم آقا، یادم است یکی از دوستانشان - که اخیراً به رحمت خدا رفته و در یکی از شهرستان‌ها بود - نشسته بود و داشت برای مرحوم آقا می‌گفت. - اواخر زمستان بود مثلاً وارد اسفند شده بودیم - می‌گفت که آقا یک دعایی کنید وضعمان چطور است فلان است. بعد در صحبت‌هایی که می‌کرد می‌گفت که یکی از همین بازاری‌ها آمده از ما پارچه برداشته برده. و این پارچه باید در زمستان فروش برود دیگر، یعنی پارچه‌ای که برای زمستان است و برای امسال هم هست اگر این امسال فروش نرود سال بعد دیگر کسی نمی‌خرد، مثلاً از مد می‌افتد و این قیمت و اینها هم ندارد و کسی نمی‌خرد. حالا این پارچه‌ها را از ما برده و سه هفته به بهار که مانده آمده هرچه فروخته که هیچ، بقیه‌اش را به ما پس آورده. می‌گوید اینها دیگر فروش نرفت برای خودت! می‌گویم بابا تو که همه‌اش را برداشتی بردی، آخر این چه رسمی است. می‌گفت مثلاً از یک توپ دو متر برداشته آورده، از یکی چهار متر، از یکی سه متر. ما اصلاً ماندیم آخر این چه وضعی است.

این هم یک فردی است خیلی دارای محاسن، خیلی وجیه و در میان آن بازاری‌ها خیلی فرد ... می‌گفت یک شب رفتیم مسجد آن بازار - حالا نمی‌دانم چه اسمی دارد، رفقا لابد می‌دانند دیگر - می‌گفت ما رفتیم نماز بخوانیم امام جماعت آن مسجد نیامده بود و همه مردم به اتفاق این فرد را برای امامت جماعت انتخاب کردند و این ایستاد جلو و بقیه هم پشتش. گفتم به‌به! امام جماعتی که این جوری درآید و با این وضع. تمام هدف و همتش برای افراد این است که به یک نحوی، یک بروزی، یک ظهوری داشته باشد که خودش را بتواند جلوه بدهد و بعد هم هر کاری دلش خواست بکند.

در میان افراد و در میان سخن‌دانان و سخنوران و اهل علم و اینها هم که این قضیه خیلی شدید است و خیلی باید به این مسئله ما توجه کنیم همه ما. چون این قضیه‌ای است که به قول مرحوم آقا شیطان روی این‌گونه مسائل خیلی حساسیت دارد و جلو می‌آید. از سایر حرف و فنون و صناعات بیشتر به این مسئله می‌پردازد. صحبتی که می‌کنیم این یک صحبتی است که اگر خیانت نکنیم، اگر خیانت کنیم که هیچ، روایتی را که می‌گوییم تحریف کنیم که الی‌ماشاءالله الحمدالله وجود دارد. حالا روایت یک معنا دارد یک معنای دیگر می‌کنیم. آیه قرآن یک معنا دارد یک معنای دیگر می‌کنیم. داستانی است تحریف می‌شود نصفی گفته می‌شود نصفی نمی‌شود، ابتر گفته می‌شود، کم و زیاد می‌شود. اینها همه برای چیست؟ همه برای این است که اینجا یک چیزی گیر است، در اینجا یک مطلب گیر است؛ تو که نصف یک روایت را می‌خوانی نصفی را نمی‌خوانی برای چه؟ چون این نصف دوم به نفع نیست این اولش را می‌خوانی، یا آن نصف دوم را انتخاب می‌کنی یا بعضی از کلمات را حذف می‌کنی.

بنده خودم یک شب در مسجدالنبی بودم هنگام حج - خیلی وقت پیش - در پشت‌بام بین نماز مغرب و عشا آن شخص خطیب افرادی دور خودش جمع کرده بود و صحبت می‌کرد - کتابش هم یکی از سنن ابی‌داود

یا ترمذی بود - می گفت نباید حجرالاسود را دست کشید، بایستی که فقط استلام کرد و لمس کرد و جای دیگر مسجدالحرام و همان کعبه دیگر اینها جایز نیست. می گفت که در آنجا هست که جناب خلیفه ثانی آمد در مقابل حجر ایستاد و گفت که شهادت می دهم که تو نه می شنوی - روایت هست بنده خودم روایت را دیدم - و نه می بینی و آنچه را که درباره تو می گویند همه کذب و دروغ است. مثل سنگی هستی مثل سایر سنگها، حجری هستی مثل سایر احجار، و اگر نمی دیدم - همه اینها را عمر دارد به آن حجرالاسود خطاب می کند - که رسول خدا آمد و تو را بوسید من هم تو را نمی بوسیدم و هیچ کاری هم به کار تو نداشتم و احترامی هم برای تو قائل نبودم!

این مقدار را گفت و این آدم ناصواب همین طور گفت و رفت. وقتی صحبتش تمام شد من رفتم پیشش نشستم و گفتم: جناب شیخ این روایتی که شما نقل کردید در کجاست؟ گفت: در آنجا. گفتم: این روایت به همین مقدار است یا تتمه دارد؟ تا گفتم رنگش قرمز شد و پرید. گفتم: تتمه اش را می دانی؟ هیچ جوابم را نداد. چند نفر آنجا نشسته بودند به خاطر اینکه آنها بشنوند گفتم: تتمه این روایت این است. در همان سنن ترمذی یا سنن ابی دود - یک کدام از اینها - که بلافاصله بعد از کلام ایشان امیرالمؤمنین علیه السلام در آنجا بود و حضرت آمدند و در مقابل حجرالاسود ایستادند و فرمودند: «ای حجر شهادت می دهم که هم تو می شنوی و هم می بینی و آنچه را که ما می گوییم و در دل ما می گذرد و شهادت می دهم تو ثبت می کنی و ضبط می کنی و در روز قیامت در پیشگاه حساب و کتاب الهی می آیی و شهادت می دهی.» هیچ صدایش درنیامد، سرش را انداخت پایین، آنها همه تعجب کردند که عجب این شخص آمده، مبلغ است، دارد دین خدا را تبلیغ می کند، ولی چی؟ دروغ با حقه بازی. آقا جان مردی؟!!

من همه جا گفتم این را همه جا، اتفاقاً دیشب در حرم مشرف بودم بالای سر نشسته بودم. یک طلبه خیلی خوش سیمایی، خیلی عفیف و نجیب آمد نشست و ما را می شناخت، من نمی شناختم. یک سؤالی کرد و راجع به مرحوم آقا رضوان الله علیه پاسخ دادم. بعد گفت یک نصیحتی شما ما را بکن. من یک دفعه این به نظر آمد گفتم که من یک چیزی به شما می گویم: اگر در خیمه امام حسین هستی صادق باش، اگر در خیمه عمر سعد هم هستی صادق باش. او اشکال ندارد، در هر دو جا صادق باش. خیلی رفت در فکر، تشکر کرد و رفت.

گفتم: در خیمه امام حسین بودن ملاک نیست، درست بودنش ملاک است. شب عاشورا مگر نگذاشتند همه در رفتند. مگر اینها در خیمه امام حسین نبودند؟ آخر بی پیرها شما از مکه تا اینجا نان و نمک امام حسین را خوردید، سر سفره امام حسین بودید، دیگر از پیش خودتان که خرج نکردید، از پول امام حسین بود. صبحانه به شما می داد، نهار می داد شام می داد. همه به امید اینکه بیایم کوفه و بگیریم و چه کنیم! شب عاشورا اینها دیدند نه بابا قضیه نهار و شام تمام شد، فردا دیگر نهار و شامی دیگر است قضیه اش فرق دارد. امام حسین

هم که نعوذ بالله خلاف نمی گوید، پسر پیغمبر است و امام هست و کلامش صدق. ردخور ندارد. دیدند اچی شد؟ اچی فکر می کردیم اچی شد؟

حضرت هم این قدر بزرگوار، به عکس ما که اگر بخواهیم یک کاری انجام بدهیم دیگر اگر شده از منظمه شمسی هم نیرو می طلبیم، کهکشان های راه شیری ... امام حسین همه را می گوید بروید، اصلاً درست کارش بر مقابل و تعارض با کار ماست. آن می گوید چه کسی می خواهد اینجا بایستد؟ بلند شوید بروید. فردا دیگر قضیه صبحانه و نهار نیست ها، ابداء، تمام شد این تا امشب بود. اینها همه تا امشب بود. تازه من که در این مدت هم هی می گفتم، در موارد مختلف می گفتم، می گفتم که چه خبر خواهد شد. چیزی نیست که بخواهم همین امشب بگویم. متنها شما شوخی می گرفتید، همچین حالا مثل اینکه حضرت یک خوابی دیده، حالا یک چیزی نقل می کند، حالا معلوم نیست چه خواهد شد! امشب دیدند نه بابا این عمر سعد می رود می آید، در خیمه صحبت و جنگ و نیزه و شمشیر است این حرف ها نیست.

ما می خواهیم یک کاری را انجام بدهیم برای اینکه به آن مقصد برسیم، برای اینکه به آن هدف برسیم هی عده طلب می کنیم، عده طلب می کنیم. افراد بیایید به دور ما، افراد هی جمع شوید، افراد بیایید وسائل مختلف، روزنامه، مجله، رادیو و تلویزیون و ... کرات سماوی هم همه شنیدند. ولی وقتی که می رویم در شب عاشورا می گوئیم قضیه امام حسین اصلاً غیر از این است. مردم بلند شوید بروید اینها با من طرف هستند، اینها می خواهند من نباشم، کسی با شما کاری ندارد. مگر زن و بچه ندارید؟ مگر زندگی ندارید، برای چه اینجا هستید؟ این از یک طرف.

از یک طرف می فرماید برای اینکه آن سفره ای که خودش در آن سفره نشسته و آن سفره بی نهایت فیض الهی، دیگران هم بیایند بهره مند شوند، می گویم بروید ولی اگر بمانید این خبرها هم هست، دیگر خودتان می دانید. ما اینجا تبلیغ نمی کنیم. ولی اگر یکی بیاید بگوید یابن رسول الله چرا شما ما را از این فیض محروم کردی؟ چرا شما به ما نگفتی؟ اگر می گفتی شاید می آمدم. اگر می گفتی ما هم به این فیض بالاترین، یعنی بالاترین نقطه کمال سعادت یک بشر، شهادت در راه امام حسین است، این رودست ندارد. چیزی نیست که روی این جهت رودستی داشته باشد. آدم هفتاد سال زنده برای چیست؟ برای همین یک لحظه، هشتاد سال زندگی می کند برای همین یک لحظه، شصت سال زندگی می کند برای همین. این هم دارد از دست می رود. اگر امام حسین بیاید بگوید بلند شوید بروید. کجا برویم؟ دارد از دست می رود دیگر. همه مردم هم که یک جور نیستند؛ یکی ممکن است واقعاً دلش شهادت بخواهد، همه که اهل دنیا نیستند، همه که اهل تکالب بر هواهای نفسانی و بگیروبیند نیستند، همه که اهل بچاپ بچاپ نیستند، نه ممکن است یک عده هم تک و توک این وسط پیدا شوند بگویند نه، کجا برویم امام حسین؟ یابن رسول الله. می گوید برو بسیار خب این برای تو

است، این برای آن مردانگی است، این برای آن بزرگواری تو است، این برای آن کرامت تو است. می‌گوید من هیچ‌کس را نمی‌خواهم.

این قدر این مرد کریم است که اصلاً اسم کریم کم است. یعنی آن معنای لغوی که ما برای کرامت در نظر می‌گیریم - حالا در هر رتبه‌اش - اصلاً این نمی‌خورد، به این قاموس نمی‌خورد. آن در یک مرتبه از کرامتی هست که اصلاً ما آن کرامت را نمی‌فهمیم. داریم کرامت لغت و دیکشنری برای او داریم تعیین می‌کنیم. او این قدر بالاتر از مرتبهٔ مجد و عظمت است که عظمت برای او صغیر است، مجد برای او صغیر است. یعنی آن مفهوم مجد ما نمی‌تواند بر قامت او آراسته بیاید. اصلاً در یک افق دیگر است. در اینکه به برادر خودش هم می‌گوید برو، اینها با تو هم کار ندارند اینها با من کار دارند. من امام هستم، من مدعی هستم تو که نه، تو برادر من هستی مثل سایر افراد. به فرزند خودش هم ... اگر ما این چیزها را نمی‌شنیدیم ها ما آن وقت نمی‌توانستیم به این عظمت امام حسین پی ببریم.

اینها را امام حسین فرموده که ما امشب اینها را بشنویم و ما ببینیم که چه کسانی در تاریخ بودند، چه افرادی آمدند و ما چه کسانی را باید اسوه قرار بدهیم، این است قضیه. آیا می‌شود هر کسی را که سیمایی دارد و یک ظاهری دارد و یک آقا بفرمایید جلو ما دنبال هستیم؟ نه آقا جان! این خبرها نیست. چی چی بفرما جلو ما دنبال هستیم؟! چه کسانی بودند؟ امیرالمؤمنینی آمد، امام حسنی آمد، سیدالشهدایی آمدند، ائمه‌ای آمدند، امام رضایی آمد. اینها را ما ببینیم، بشنویم، مطالبشان را درک بکنیم. اینها.

خدا به ما دو تا عمر که نداده یک عمر داده. مرحوم آقا می‌فرمودند: من وقتی که رفتم نجف، رفتم که چیز بفهمم، رفتم که آنجا مقلد شوم هرچه گفتند بکن چشم، هرچه گفتند نکن چشم. رفتم آنجا بفهمم حساب کتاب چیست؟ بفهمم که باید چه کار کنم، بفهمم راه ائمه چه بوده. اینها با درس و اینها به دست می‌آید دیگر، درس بخوانیم مثلاً بشویم باسواد بشویم، به مطالب ائمه وارد شویم به حرف‌هایشان. نه اینکه هر مثنوی غضنفری هرچه گفت چشم دنبال کنیم! اینکه نشد. در خانه‌مان طهران هم که بودیم نشسته بودیم دیگر کوچه وزیر...

اینکه بلند شدم آدمم قم. ایشان در محضر علامه طباطبایی رضوان الله علیه هفت سال - کم نیست - تلمذ کردند و هرچه داشتند به قول خودشان می‌گفتند ما از علامه داریم. ایشان ما را در این راه قرار داد، اگر ما به علامه نمی‌رسیدیم - خودشان بارها می‌فرمودند در کتابشان نوشتند¹ - خسر الدنیا و الآخرة می‌شدیم. علامه آمد نشان داد که جناب آقای سید محمدحسین اگر می‌خواهی در دنیا باشی باید این جوری باشی. به این طرف

1. مهر تابان، ص 17: «و حقاً اگر ما به‌چنین مردی برخورد نکرده بودیم، خَیَر الدُّنْیَا و الآخِرَة، دستانمان از همه چیز خالی بود؛ فَلِلَّهِ الْحَمْدُ وَ لَهُ الْمِنَّةُ.»

و آن طرف نگاه نکن، به مطالب و جاهای مختلف نگاه نکن که از قضیه پرت می شوی، سعادتت را می خواهی این است. فلاح و رستگاریت را می خواهی این است، و راه هم همین است. این است مطلب.

با این توشه بار می گفتند ما وارد نجف شدیم. یکی می گفت آقا بیا اینجا، یکی می گفت آقا برو آنجا، یکی می گفت آقا برو در مجلس روضه فلان. می گفت من هفت سال در نجف بودم یک مجلس روضه نرفتم. آقایان هم همه داشتند، شب های جمعه روضه داشتند، شهادت ها روضه داشتند، مناسبت ها روضه داشتند. به خاطر همین هم خیلی دلخوش از ایشان نداشتند. می گفتند ایشان نمی آید و می گفتند: من که نیامدم نجف روضه بیایم من آمدم درس بخوانم. اگر در درس ایراد دارم خودتان بگویید، برسید. کسی هم نمی توانست از ایشان ایراد بگیرد. ایشان خودش ممتاز بود. من آمدم اینجا درس بخوانم، مجلس روضه طهران هم بود بیشتر از اینجا هم بود و می رفتیم. می گفتند ما آمدم نجف چیز بفهمیم، چیز حالیمان شود.

افراد می خواستند ما حالیمان نشود! آنی را که آنها فهمیدند ما هم بیایم ... گفتیم نه نشد این جور نمی شود. لذا زاویه پیدا کردیم، اختلاف درجه پیدا کردیم از همین جا. توجه می فرمایید از همین جا.

سیدالشهدا علیه السلام اگر قرار باشد حضرت بخواند این قدر در آن مقام مناعت و کرامت و بزرگواری و بی نیازی و غنای خودش غرق باشد که بگوید آقا همه بروید و اصلاً من نمی پذیرم. این بندگان خوب خدا این حضرت ابوالفضل، این حضرت علی اکبر، این حبیب بن مظاهر، اینها چه گناهی کردند؟ اینها می گویند شما رسیدی به آن مقام، ما اینجا دستمان خالی است. اینجا دیگر وظیفه امام آن هم به خاطر کرامتش، چون همه را عیال خود می بیند و همه را فرزندان خود می بیند می گوید نه بیا، تو که قابل هستی بلند شو بیا. آنهایی که قابل نیستند نه بروند. تو که می خواهی علی اکبر تو بیا، حبیب بن مظاهر تو بیا، مسلم بن عوسجه تو بیا، عابس تو بیا، حر تو بیا، حر آقا جان حر! وقتی من می گویم در لشکر عمر سعد، حر کجا بود؟ از اول در لشکر امام حسین بود؟ عمر سعد بود دیگر این را همه می دانیم.

ببینید! امام حسین همه چیز دارد به ما نشان می دهد. می گوید با من بودن ملاک نیست، شب عاشورا می گذاری در می روی، به به نگاه کنید هزار نفر دارند با سیدالشهدا از مکه حرکت کردند می آیند و پرچم هی بالا می گیرند! حضرت به همه این حرف ها می خندد می گوید شب عاشورا معلوم می شود. جوجه را آخر پاییز می شمارند. از آن طرف حر می آید جلوی امام حسین را می گیرد و آن مسائل پیش می آید و حضرت هم به او می خندد می گوید: بنده خدا! خبر نداری چه به سرت می خواهد بیاید. تو هم خبر نداری. - نمی گوید به او - می گوید خبر نداری شب عاشورا چه به سرت می آید، خودم آنجا خودم می آیم از گریبان می گیرم. آنی که آنجا ایستاده صبح یک دفعه به سرش می زند ای داد بیداد، کی اینها را دارد می اندازد در سرش؟ امام حسین دارد می اندازد. می گوید آنجا ادب به خرج دادی حالا من اینجا دستت را دارم می گیرم. بعد هم که می آیی می گویم هیچ خبری اتفاق نیفتاده، هیچ قضیه ای اتفاق نیفتاده.

یعنی بالاترین، نمی‌شود اصلاً گفت بالاتر، یعنی کرامت اصلاً حد ندارد، اصلاً چرا بگوییم بالاترین حد؟ اصلاً حد ندارد. مگر کرامت خدا حد دارد؟ مگر عظمت خدا حد دارد؟ اگر حد داشته باشد بالاتر این می‌شود محدود. امام حسین هم همان است دیگر، آن عظمت خدا، آن مجد خدا، آن جلال خدا، آن بهاء خدا، آن رحمت و اسعه خدا، آن بخشش بی‌نهایت، همه در وجود سیدالشهدا به همان مرتبه و به همان ظهور تجلی اعظم که می‌گویند این است، در همان مرتبه وجود دارد.

پس اصلاً امام حسین باید دستگیری کند، اگر نکند می‌آیند روز قیامت جلوی ایشان را افراد می‌گیرند. چرا نگذاشتی ما به این فیض عظیم برسیم؟ چرا نگذاشتی؟ تو کریم هستی، تو بی‌نیاز هستی همه را قبول داریم ولی مای بدبخت در اینجا چه کنیم؟ مای بیچاره در اینجا چه کنیم؟ چرا به فکر ما نبودی؟ چرا به یاد ما نبودی؟ چرا از آن سفره‌ای که ...

بعد ما نگاه می‌کنیم می‌بینیم که اولیاء خدا هم همین حرف‌ها را دارند می‌زنند عجیب است. آقا ما در زمانی که زمان مرحوم آقا بودیم اصلاً همین حرف‌ها را می‌شنیدیم می‌گفتند آقا جان ما سفره را پهن کردیم کسی نمی‌آید - خیلی عجیب است - ما سفره را پهن کردیم چرا نمی‌آید؟ چرا نمی‌آید بنشینید؟ چرا این را باز نمی‌کنید؟ چرا فهم‌تان را باز نمی‌کنید. هفتاد جلد کتاب نوشتیم آقا بیایید این کتاب‌ها را بخوانید آنی که تو می‌خواهی در آن هست، آن مطالبی که شما می‌خواهید این مطالب در آن هست. اینها همه چیست؟ وارد شدن در خیمه سیدالشهدا است.

اگر هم در خیمه عمر سعد هستی اگر هستی چون صادق هستی دستت را می‌گیرند به شرطی که صادق باشی. عده‌ای بودند در لشکر عمر سعد که آنها در شب عاشورا ملحق شدند. آمدند دیدند عجب آقا کی می‌گویند اینها فلان و فلان و فلان از دین برگشتند. صدای نماز شب دارد می‌آید، صدای قرآن دارد می‌آید. پس چی دارند می‌گویند این حرف‌ها چیست؟ نشستند دو دو تا چهار تا کردند دیدند عجب! این طرف نشستند دارند عرق می‌خورند و کوفت و زهرمار و هزار تا دارند خلاف می‌کنند، اسمشان را [خلیفه] پیغمبر گذاشتند، این طرف این جور است این جور است این جور است. نیست صادق است نیست نیتش صادق است، تلنگر می‌خورد جرقه به او وارد می‌شود. این جرقه می‌آید آتش به خرمن آنها می‌زند، همه آن جهالت‌ها، همه آن توهومات، همه آن اعتبارات، همه آنها را می‌سوزاند دیگر. آتش وقتی به پنبه می‌زنید می‌سوزاند خاکستر می‌کند. دیگر هیچ اثری از آن باقی نمی‌ماند، همه را سوخت تمام شد. حالا که تمام شد حالا بیا سراغ سیدالشهدا، وقتی هیچی دیگر باقی نمانده. دیگر روزنه‌ای از اینکه آی آنجا طوری می‌شود، آی آنجا گیر است، آی زن و بچه دارم، آی باغ و ملکم چی می‌شود، آی تجارتخانه‌ام، همه اینها می‌سوزد و نیست می‌شود و نابود می‌شود. خودش می‌ماند تک‌وتنها در این دنیا، نه یک شاهی پول دارد، انگار نه زن و بچه دارد انگار نه کار و

کسب دارد انگار نه ملک و عقار دارد، هیچی تک و تنها. آدم تک و تنها و آس و پاس کجا برود؟ می‌رود در خیمه امام حسین، کسی که هیچی ندارد جایی ندارد برود.

امام حسین می‌گوید وقتی می‌آیی باید آس و پاس باشی هیچی نداشته باشی، فکر نکنی حساب بانکیت چقدر است، فکر نکنی چقدر را ازدست دادی، او اگر باشد نه آن همان برو به آن مطالب پرداز. چطور اینکه خود ما همین هستیم. حضرت می‌گوید خود من همین هستم من از مدینه بیرون آمدم، مگر حضرت عقار نداشتند باغ نداشتند؟ من آمدم بیرون تمام شد، یک خداحافظی کردم با مدینه و با همه اسره و فامیل و همسایه و دوست و این حرف‌ها و رفتیم، کسی هم که می‌آید اینجا باید همین جوری بیاید، همین قسم بیاید، با همین حال و هوا بیاید. آن وقت می‌پذیرند قبولش می‌کنند و از او پذیرایی می‌کنند. آن پذیرایی که سیدالشهدا بکند دیگر چه خبر است!

گاهی اوقات مرحوم آقا یک چیزهایی می‌پراندند یک چیزهایی می‌پراندند. یادم است یک جلسه جمعه‌ای بود از این جلساتی که در منزل بود، می‌فرمودند که یک روز حضرت با جمعی از اصحاب نشسته بودند یک چند نفری از آن افرادی که خیلی قرص و محکم بودند در ولایت، و دوروبر بودند آمدند در زدند. حضرت فرمودند بفرمایید. آمدند تو، گفتند که آقا ما یک خواهش داریم - یک چیزهایی فهمیده بودند یک چیزهایی سرشان شده بود و گویا یک مطالب [بالا تری] می‌خواستند سوای آنچه را که مطرح می‌شود - حضرت فرمودند: همین قدر که به شما می‌گوییم را بپذیرید و بروید عمل بکنید و دیگر حالا کاری به بالاترین مطالب نداشته باشید. گفتند نه اینها را ما چیزهای دیگر می‌خواهیم. حضرت فرمودند حالا فعلا یکی از شما بیاید بعد ببینیم چه به سرش می‌آید، بعد حالا نوبت نفر بعد. رفتند در یک اتاق، دیگر وقتی آن شخص برگشت دیدند اصلا گیج است دیگر نه می‌تواند حرف بزند نه می‌تواند چه کند، معلوم نیست اصلا حالش چیست. ترسیدند گفتند نه همین یکی بس است. حالا چه مسائلی حضرت برایش رو کردند دیگر یک گوشه‌ای.

بعد آقا این را فرمودند: آدم نباید ول کند باید به امام حسین بگوید نه ما می‌آییم. این را گفتند. آدم وقتی می‌بیند نباید بترسد، امام حسین که نمی‌آید خلاف کند. این این طور می‌بیند اما اینکه چه بر سر این آمده که اینها نمی‌بینند. اینکه آدم نباید ول کند قضیه و مسئله را. آنهایی که رسیدند به هر جا از این قسم شهادت‌ها رسیدند، از این نحوه رسیدند. گاهی اوقات انسان باید خودش را به دریا بیندازد، در کنار ساحل ماندن راه به جایی نمی‌برد، در همان حیطة انسان حرکت می‌کند و قدم می‌زند.

ساعت دیگر هشت و نیم است و دیگر خسته شدم. مرحوم آقا گاهی که دیگر خسته می‌شدند می‌گفتند دیگر بنزین مان تمام شده. عرض کنم حضورتان که خیر است ان شاء الله. دیگر منظور این است که بیاییم و چند

کلمه‌ای را در کنار هم با هم مرور کنیم ببینیم که چه خبر است، ببینیم که دنیا چه خبر است آن بالاها چه خبر است.

ماه رجب نزدیک است و خیلی ماه عجیب و همان ماهی که رفقا و دوستان و سلاک، امید برای آمدنش را داشتند. آدم می‌نشست مثلاً ماه‌ها پیش وقتی صحبت می‌شد ما می‌گفتیم که چهار ماه دیگر به ماه رجب مانده بعد می‌گفتیم سه ماه دیگر، دو ماه همین‌طور روزشماری می‌کردی. ما که چیزی نصیبی نداریم مگر اینکه بالاخره به نفس رفقا دوستان، اینها تک‌خور نباید باشند دیگر، وقتی یک چیزی گیر می‌آورند بین همه تقسیم کنند تک‌خوری خوب نیست. به قول مرحوم آقا از روش و شیوه درویشی نیست که انسان تک‌خور باشد. و ما چشم امید به اینها داریم.

این مطلب را باید در نظر داشته باشیم همین‌طوری که بزرگان می‌فرمودند انسان نباید منتظر بماند که ماه رجب بیاید. الان یک مدتی ما تا ماه رجب [وقت] داریم، مراقبه را از قبل از ماه رجب باید تقویت کند و بیشتر کند. در سخنانش، در رفتارش، در توجهش ببیند آنچه را که تابه‌حال فکر می‌کرده درست بوده، آنچه را که راجع به دیگران فکر می‌کرده آن راهی را که تابه‌حال می‌رفته. اگر هم شده سی درصد تغییر بدهد همان سی درصد را تغییر بدهد، اگر شده بیست درصد، بیست درصد به نفعش است. بیست درصد خودش را اصلاح کند. اگر توانست صد درصد که دیگر آن نورعلی‌نور.

حالت انتظار داشته باشد، یعنی حالت ترقب برای آمدن ماه رجب داشته باشد. این حالت خیلی حالت مهمی است؛ مهم‌تر از عمل و مهم‌تر از ذکر و مهم‌تر از ورد و مهم‌تر از اعمال عبادی حالت ترقب است حالت انتظار است که انسان وقتی می‌خواهد وارد ماه رجب بشود با یک نفسی وارد شود، با یک روحیه‌ای وارد شود، با یک حال و هوایی که انگار دارد به پذیرایی می‌رود، به پذیرایی خدا دارد می‌رود. این مهم‌تر از اعمال است این حال، چون آنچه که به انسان می‌رسد به آن نیت است. آن نیت است که باعث انوار و فیوضات الهی می‌شود. لذا مرحوم آقا همیشه در صحبت‌هایی که در همان زمان‌ها می‌کردند جلساتی که در همان زمان‌ها می‌یادم است مثلاً یکی دو سه جلسه مانده به ماه رجب در همین جمعه‌ها به این مسئله تذکر می‌دادند که رفقا دو هفته به ماه رجب مانده سه هفته مانده، از حالا به فکر باشید از حالا آن کاسب از الان در رفتار خودش تغییر بدهد، آن شخصی که دیگری هست همین‌طور، آن شخصی که به دنبال مطالب دیگر هست از الان رفتار خود و صحبت خودش را تغییر بدهد. از الان نیت خودش را صادق کند، از الان ببیند که واقعاً مرور کند و خودش را تنها احساس کند و بعد بتواند تصمیم صحیح بگیرد.

انشاءالله امیدواریم که خداوند متعال قسمت کند که در این شهر مبارکه رجب و شعبان و رمضان در امسال توفیقات بیشتری نصیب کند و فهم ما را نسبت به حقایق وجودی خودمان، آینده خودمان، چند روزی

که بیشتر باقی نمانده از حیات که بتوانیم بهتر از گذشته با توفیقات الهی و عنایت مقام ولایت کبری بهتر سپری کنیم خداوند ما را به آن فیوضات و به آن سعادات نایل بگردان.

اللهم صل علی محمد و آل محمد